

ՀԱՅ ՊԱՆԴՈՒԻՏԸ



անդըխտութիւն, պանդըխտութիւն,
ԱՇ, սըրտմաշնուք պանդըխտութիւն.

Ո՞վ այնպէս լաւ ըղբեզ, ո՞չ, ո՞վ կուճանչնայ
Քան զորդին Հայկայ:

Ո՞վ տառապանքդ ու քո ցաւեր
Այնպէս երկար քաշելքաշեր՝
Որպէս խեղճ Հայն՝ յոր կութափես դու զամէն
Վըրէժքու քէն:

Որո՞ւն աչքէն այնչափ արցունք,
Որո՞ւ սըրտէն այնչափ կայծունք,
Որո՞ւ բերնէն այնչափ հառաջք արիւնթոր
Խըլես ամէն օր :

Աչքն որ բանայ յաշխարհ՝ առաջ
Քեզ կուտեսնայ՝ քեզ ձախ եւ յաջ.
Դու ես գայեակ Հայուն յաւուր ծընընդեան,
Դու զնա պատես խտապան:

Աչք լալագին՝ գըլուխ խոնարհ
Թափառելով յամէն աշխարհ,
Հայն հարցանէ, «Դու ես արդեօք իմ երկիր,
«Զհարցս ունիս մոխիր» . . . :

Կամ երբ տեսնէ լեռանց գօտիս՝

Հարցանէ, «Դու ես մեր Մասիս.»

Եւ կամ մաքուր գետոց տեսեալ սահս արագու՝

«Դու ես խմ Արաքս.»

Բայց լեռն հայի սեւ սեւ յօնօք

Եւ լըլլանէ ղջայուն ողոք.

Եւ չիմարել գետն այն ալեռքըն թաթաւ.

Հայուն ծարաւ . . . :

Ի՞նչ սըրտաբեկ դոյ ասաւել,

Բոլոր աշխարհ շուրջ թափառել.

Եւ ոչ լըսել եւ ոչ ըզգեղ մի կամ տուն

Հարցդ յանուշ անուն:

Ո՞չ, ինչ ցաւ, ի՞նչ քան զայն տըխուր

Քան չըգիտնալ թէ թաղուիս մւր.

Չըգիտնալ թէ կեանք տըւողացդ արդեօք քով

Տի նընջես մահով:

Ի՞նչ քան զայն դառն որ չընդունիս

Քեզ սեփական եւ ոչ մի թիղ.

Եւ չըկարես ասել մահուդ յանկողին,

«Զեզ կըթողում, որդեակեք, ըզհարցս իմ գետին» . . .

Պանդըխութիւն, պանդըխութիւն,

Ո՞չ սըրտմաշնոք պանդըխութիւն,

Ո՞վ այնպէս լաւ ըզգեղ, ո՞չ, ով կուժանշնայ

Քան զորդին Հայկայ:

